

Kelestarian
Pengurusan Harta
dan Transaksi
Kewangan Islam
di MALAYSIA

disunting oleh

**SALMY EDAWATI YAACOB
MOHD ZAMRO MUDA
AMIR FAZLIM JUSOH @ YUSOFF**

PENERBIT UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA
BANGI • 2024
www.ukm.my/penerbit

Cetakan Pertama / *First Printing*, 2024
Hak Cipta / *Copyright* Universiti Kebangsaan Malaysia, 2024

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukarkan ke dalam sebarang bentuk atau dengan sebarang alat juga pun, sama ada dengan cara elektronik, gambar serta rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Penerbit UKM terlebih dahulu.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from Penerbit UKM.

Diterbitkan di Malaysia oleh / *Published in Malaysia by*
PENERBIT UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA
43600 UKM Bangi, Selangor Darul Ehsan, MALAYSIA
www.ukm.my/penerbit
e-mel: penerbit@ukm.edu.my

Penerbit UKM adalah anggota / *is a member of the*
MAJLIS PENERBITAN ILMIAH MALAYSIA /
MALAYSIAN SCHOLARLY PUBLISHING COUNCIL
PERSATUAN PENERBIT BUKU MALAYSIA /
MALAYSIAN BOOK PUBLISHERS ASSOCIATION
No. Ahli / *Membership No.* 198302

Atur huruf oleh / *Typeset by*
PENERBIT UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA
43600 UKM Bangi, Selangor Darul Ehsan, MALAYSIA

Dicetak di Malaysia oleh / *Printed in Malaysia by*
PEWARIS GEMILANG SDN. BHD.
No. 27G, Jalan Putra 8, Taman Kajang Putra,
43000 Kajang, Selangor Darul Ehsan, MALAYSIA

Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan
Perpustakaan Negara Malaysia
Rekod katalog untuk buku ini boleh didapati
dari Perpustakaan Negara Malaysia
ISBN 978-629-486-251-7

Kandungan

Senarai Jadual dan Rajah ... 7

Senarai Statut ... 9

Prakata ... 11

- BAB 1 Sorotan Isu Pengurusan Harta dan Transaksi Kewangan di Malaysia ... 13

Salmy Edawati Yaacob, Mohd Zamro Muda & Amir Fazlim Jusoh @ Yusoff

- BAB 2 Sorotan Sejarah Perkembangan Undang-Undang dan Pentadbiran Harta Pusaka di Malaysia ... 20

Mohd Zamro Muda

- BAB 3 Isu dan Permasalahan dalam Pengurusan dan Pentadbiran Harta Pusaka Tidak Berwaris di Baitulmal ... 41

Fazira Shafie, Wan Zahari Wan Yusoff & Mustapahayuddin Abdul Khalim

- BAB 4 Isu Pemilikan Bersama Tanah Pusaka oleh Waris dan Institusi Baitulmal Negeri-Negeri di Malaysia ... 57

Abdul Rahman Musliman & Zamzuri Zakaria

- BAB 5 M-Pembelajaran (Mobile Learning) Faraid Berasaskan Regulasi Kendiri ... 72

Abe Sohpiian Abdul Rahman, Noor Lizza Mohamed Said & Rosmawati Mohamad Rasit

- BAB 6 Skim Wang Khairat Kematian dan Amalannya di Malaysia ... 100

Zawin Hannan Sofea Shahbuddin & Setiyawan Gunardi

- BAB 7 Pengurusan Harta Pusaka Menurut Islam dan Prosedur Tuntutan Harta Pusaka mengikut Undang-Undang di Malaysia ... 114

Nur Fadlin Roslan & Azlin Alisa Ahmad

- BAB 8 Kelestarian Keadilan dalam Pengagihan Pusaka Menerusi Undang-Undang Pusaka Islam ... 131
Md Yazid Ahmad
- BAB 9 Analisis Penghakiman Kes Shaik Abdul Latif & Ors v *Shaik Elias Bux* [1915] 1 FMSLR 204 dan Hubungannya dengan Perkembangan Undang-Undang Wasiat Islam di Malaysia ... 149
Mohd Zamro Muda, Md. Yazid Ahmad, Noor Lizza Mohamed Said & Mat Noor Mat Zain
- BAB 10 Perletakan Syarat dalam Akad Hibah ... 167
Noor Lizza Mohamed Said
- BAB 11 Mekanisme Pembiayaan Islam Berasaskan Hibah Bersyarat Balasan ... 177
Amir Fazlim Jusoh @ Yusoff
- BAB 12 Isu Syariah dalam Transaksi Shopee Pay Later ... 187
Nurul Azlin Hashim & Azlin Alisa Ahmad
- BAB 13 Hukum Penjanaan Wang melalui Aplikasi Cashzine Menurut Syarak ... 198
Wafa' Abdul Hamid & Salmy Edawati Yaacob
- BAB 14 Penetapan Rebat Secara Bersyarat Menurut Perspektif Maqasid al-Shariah ... 211
Muhamad Zuhaili Saiman & Ahmad Dahlan Salleh
- BAB 15 Isu-Isu E-Money dan E-Wallet Menurut Syariah ... 230
Khairul Azmil Md Noor & Amir Fazlim Jusoh@Yusoff
- Rujukan ... 239*
Senarai Penyumbang ... 261
Indeks ... 265

Prakata

Buku ini membincangkan mengenai beberapa isu pengurusan harta pusaka dan transaksi dalam kewangan Islam yang berlaku di Malaysia. Kebanyakan artikel adalah hasil daripada penyelidikan ahli akademik bersama dengan pelajar. Penerbitan buku ini bertujuan memberi manfaat kepada masyarakat umum dan ahli akademik untuk mendalami beberapa aspek dalam muamalah Islam. Pada asasnya buku ini mengenengahkan dua aspek perbincangan utama, iaitu mengenai isu pengurusan harta umat Islam dan isu dalam transaksi kewangan yang sering berlaku dalam kehidupan semasa. Pada permulaan, buku ini mengemukakan topik bertajuk pengurusan dan perkembangan undang-undang dan pentadbiran harta pusaka orang Islam di Malaysia sebagai dasar perbincangan mengenai isu pewarisan harta pusaka. Seterusnya diketengahkan isu pengurusan dan pentadbiran harta pusaka tidak berwaris di baitulmal termasuk isu pemilikan bersama tanah. Seterusnya dibincangkan juga isu semasa berkaitan pengurusan semasa harta Islam seperti Skim Wang Khairat Kematian (SWKK), mekanisme pembiayaan Islam berdasarkan hibah, perletakan syarat dalam akad hibah dan banyak lagi. Perbincangan juga dilakukan terhadap isu-isu dalam transaksi kewangan Islam semasa seperti hukum penjaan wang melalui aplikasi *Cashzine*, isu syariah dalam transaksi *shopee pay later* dan penetapan rebat secara bersyarat menurut perspektif *maqasid al-shariah*. Hampir semua artikel yang dimuatkan dalam buku ini ditulis oleh pensyarah Pusat Kajian Syariah (PKS). Mereka adalah pakar dalam muamalah dan mahir dalam bidang-bidang tertentu. Penulisan mereka juga berasaskan kepada penyelidikan dan pengalaman dalam bidang masing-masing. Antara geran yang terlibat adalah Dana Penerbitan Buku (DPB) DPB-2023-128, Dana Pembangunan Penyelidikan Kumpulan Penyelidikan (DPP-2015-069), DPPM (Pemeriksaan Kajian Perundangan Islam dan Muamalah), Skim Geran Penyelidikan Fundamental (FRGS) FRGS/1/2015/SS01/UKM/03/1, Geran Galakan Penyelidik Muda UKM-GGPM-CMNB-009-2011 dan GGPMPrakata Dinamika Prinsip Muamalat Islam.indd 9 26/6/2021 9:11:21 PM 10 / Dinamika Prinsip Muamalah Islam 2013-065, Dana Penerbitan Buku (DPB) (DPB-2020-099), Geran Galakan Penyelidikan GGP-2014-010 serta Geran Universiti Penyelidikan GUP

2015-012. Setinggi-tinggi penghargaan dan jutaan terima kasih kepada semua pengarang yang telah menyumbang artikel sehingga terbitnya buku ini. Semoga setiap detik masa dan tenaga yang dikorbankan oleh mereka mendapat ganjaran pahala dan kebaikan di sisi-Nya. Ucapan penghargaan juga ditujukan kepada pihak Fakulti Pengajian Islam yang memberikan kebenaran dan bantuan kewangan kepada Pusat Kajian Syariah untuk mengadakan bengkel bagi menyiapkan buku ini. Begitu juga kepada Pusat Kajian Syariah yang sentiasa memberi galakan kepada para penyumbang untuk menyiapkan buku ini dengan mengadakan bengkel secara berkala. Akhir kata, semoga penulisan buku ini memberi manfaat kepada ummah dan dapat memberi sumbangan ilmu dalam bidang akademik. Ilmu yang dapat dimanfaatkan dapat memberi kesan kepada individu, masyarakat, agama dan negara.

Salmy Edawati Yaacob

Mohd Zamro Muda

Amir Fazlim Jusoh @ Yusoff